

Примітка до «Орієнтовного плану уроків мистецтва в 1 класі» О. Лобової:

Запропонований тематичний план передбачає реалізацію за умови двогодинного навчального навантаження з мистецтва на тиждень. Збільшення кількості годин за рахунок варіативної частини типового навчального плану створює можливості для глибшого вивчення предмета. План є орієнтовним, тобто вчителю надається право вносити зміни в розподіл часу на вивчення розділів або тем залежно від дидактичних завдань, методичних пріоритетів і рівня підготовленості учнів певного класу.

Масол Людмила Михайлівна,

кандидат педагогічних наук, науковий керівник і експерт проекту ЮНЕСКО з мистецької освіти в Україні, м. Київ, Україна, e-mail: lmasol@ukr.net

Гайдамака Олена Василівна,

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ, Україна, e-mail: lgaidamaka@ukr.net

Колотило Оксана Миколаївна

кандидат педагогічних наук, вчитель-методист Чернігівського ліцею № 22, м. Чернігів, Україна, e-mail: oxana-kolotilo@ukr.net

ОРІЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН УРОКІВ МИСТЕЦТВА В 1 КЛАСІ (I семестр)

До підручника: Л. Масол, О. Гайдамака, О. Колотило. Мистецтво. 1 клас. – Київ : Генеза. – 2018. – 140 с.

Тема	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво
РОЗДІЛ I. МИСТЕЦТВО – ЧАРИВНЕ ВІКНО У СВІТ		
1. ПЕРШИЙ РАЗ У ПЕРШИЙ КЛАС...	Музичні та шумові звуки. Мелодія. Правила співу. СММ: М. Скорик. Мелодія. СКМ: м/ф «Гойда, гойда-гой, ніченька іде» у виконанні Н. Матвієнко (фрагмент). ХТД: Музика і слова Н. Май. «Пісня першокласника».	Крапка, лінія. СОМ: К. Жерард. Моє місто; Д. Івашина. Міський пейзаж. ХТД: малюнок та декорування лініями і крапками шкільного дзвоника (фломастери, олівці).
2. МОЇ ДРУЗІ	Музичні звуки: довгі та короткі. Правила сприймання музики. СОМ: В. Волегов. Діти; А. Логінова. Моя конячка. СММ: Українська народна пісня «Котику сіренький»; Я. Барнич. Коник. СКМ: м/ф «Тихо, вечір надворі». ХТД: послівка «Ми дружний і веселий клас». П: скрипковий ключ.	Види та характер ліній: пряма, ламана, хвиляста. СОМ: Г. Якутович. Ілюстрація до повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»; Д. Денисова. З Днем народження! ХТД: Подарунок другові або подружці. Малюнок різними лініями (фломастери, олівці). Гра: «Відгадай характер лінії» (зображення лінії руками в повітрі).

Тема	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво
3. МОЄ ДОВ-КІЛЛЯ	Музичні звуки: високі та низькі. СММ: Звуки грому. Е. Гріг. Пташка; В. Подвала. Їжачок. Дятел. ХТД: гра «Зозуля та соловейко»; «Прилетів комарик», музика народна, слова В. Гончарук. Гра: пофантазуй і придумай музичну історію з голосами тварин різної висоти.	Контур. СОМ: О. Кваша. Фрагмент ілюстрації до книги Р. Скиби «Кожному по скибці». ХТД: Їжачок (фломастери, олівці). Гра: скласти казочку про їжачка за малюнком-підгограмою.
4. СВІТ НАВКОЛО ТЕБЕ	Музичні звуки: гучні та тихі (форте та піано). Знак повторення. СОМ: Ю. та Л. Шевченки. Два метелики. СММ: В. Барвінський. Жучок і Жучиха; А. Штогаренко. Метелик. ХТД: В. Верховинець. Павук сірий, волохатий. Гра «Луна» («Ау»). Створення звукових картин: «Як легенький вітерець перетворився на сильний вітер» (голосом); «Як з дощових крапельок почалася злива з громом» (на інструменті).	Інструменти художника: фарби, пензлі. Правила розміщення малюнка на аркуші. СОМ: Ган Ін-Сан. Метелики. ХТД: вправи: малювання відбитками пальчиків, змочених у фарбу, простих за формою об'єктів природи: метеликів, павучків, квітів.
5. ЛЯЛЬКОВІ НАСТРОЇ	Настрій у музиці. СОМ: Д. Денжл. Ляльковий лікар; К. Бабок. Коли збувається більше, ніж мріялось. СММ: Л. Колодуб. Лялька співає. СКМ: м/ф «Дитячий альбом» (П. Чайковський. Нова лялька. Хвороба ляльки). ХТД: поспівки «Бідолашна Маша», «Іде бичок, хитається».	Настрій в образотворчому мистецтві. Правила нанесення акварельної фарби на малюнок. СОМ: ілюстрація: зображення персонажів мультфільму «Незнайко в Сонячному місті». СКМ: м/ф «Незнайко в Сонячному місті» (фрагмент). ХТД: малювання святкового феєрверку в ляльковому місті (воскові олівці та акварельні фарби).
6. ДИТЯЧІ ЗАХОПЛЕННЯ	Настрій у музиці (продовження). СОМ: І. Ліфшиц. Діти. СММ: Б. Фільц. Гра у м'ячик; Р. Шуман. Гра в піжмурки з циклу «Дитячі сцени». СКМ: м/ф «Літачок Жужа». Рахуємо до десяти. ХТД: «Літачок Жужа», музика В. Прокопик, слова Н. Танасійчук.	Форма. Утворення лініями різних форм: трикутної, прямокутної. СОМ: персонажі з мультфільмів. СКМ: м/ф «Літачок Ліп» (за мотивами казок Н. Вовк). ХТД: створення образу диво-машини, використовуючи різні форми (кольорові олівці). Гра: «Веселі літери». Створення образів літери-машинки чи іншої іграшки.
7. ОСІННІЙ ЯРМАРОК	Характер музики. СОМ: Г. Тот. Натюрморт. СММ: В. Кузнецов. Український ярмарок (гурт «Дзвони»). Український народний танець «Козачок». ХТД: «Урожайна», музика народна, слова Н. Кукловської. Гра «Оживи картину: уяви, що фрукти та ягоди раптом заспівали». Гра «Ярмарок».	Утворення лініями різних форм: круглої та овальної. Аплікація. Правила розміщення аплікації на аркуші. СОМ: В. Тимошенко. Натюрморт з чорнобривцями. ХТД: виконай аплікації «Урожай» (кольоровий папір).
8. МОЯ УКРАЇНА БАГАТА Й ГОСТИННА	Мистецтво про рідний край. Характер музики. СОМ: М. Тимченко. Співуча Україна. СММ: «Земле моя», музика О. Осадчого, слова Ю. Рибчинського. ХТД: поспівка «Рідний край»; «На місточку» музика А. Філіпенка, слова Г. Бойка.	Природні матеріали. Форма. СОМ: Т. Бердник. Картини з листя. ХТД: моделювання з природного матеріалу: створення образів героїв мультфільмів (фрукти, пластилін).
9. КРАСА РІДНОЇ ЗЕМЛІ	Пісня. Куплет. Правила дихання під час співу. СОМ: М. Приймаченко. Іде осінь на коні. СММ: К. Стеценко. Вечірня пісня; С. Людкевич. Старовина на пісня. ХТД: «Ой ходила осінь», музика М. Ведмедері, слова Н. Красоткіної.	Колір. Основні та похідні кольори. Палітра. СОМ: Й. Бокшай. Осінь. ХТД: зображення природи способом роздмухування плям (фарби, тонований папір, трубочка для соку). Вправа: «Основні та похідні кольори».

Тема	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво
10. ВЕСЕЛКОВИЙ ДИВОГРАЙ	Звуки та кольори в мистецтві. Сім кольорів веселки – сім нот (порівняння, ознайомлення). СОМ: О. Збруцька. Райдуга. СММ: С. Прокоф'єв. Дощик і веселка. ХТД: «Веселка», слова Н. Гуркіної; «Кап-кап-кап», музика і слова Н. Май.	Кольори веселки. Основні та похідні кольори. Правила розміщення зображення на аркуші. СОМ: І. Буканов. Райдуга. ХТД: зображення веселки (акварель).
11. РІЗНІ БАРИ У ПРИРОДИ	Танець. СММ: Український народний танець «Гопак»; І. Шамо. Дніпровський вальс. СКМ: український народний танець «Метелиця» (фрагмент). ХТД: Звукові картини «Пісня осені» та «Хоровод зими». «Метелиця», музика народна, слова В. Верховинця; «Зробим коло», музика В. Верховинця, слова народні.	Теплі, холодні кольори. Колірне коло. СОМ: В. ван Гог. Місячна ніч. ХТД: вправи: зображення доріжки з опалого листя фарбами теплих кольорів і льодяної гірки фарбами холодних кольорів. Малювання будиночка Осені теплими кольорами або будиночка Зими – холодними (варіант – за вибором). Гра: «Веселі літери та цифри». Створення казкових будиночків із використанням літер та цифр.
12. ЗИМОВІ РИТМИ	Ритм у мистецтві. СММ: К. Дебюссі. Сніг танцює (ксилофон). ХТД: придумай і заспівай ніжну мелодію до вірша, обери музичний інструмент для супроводу.	Ритм. Повторення правил користування ножицями. СОМ: приклади ритму в образотворчому мистецтві. ХТД: Колективна робота. Створення прикраси в певному ритмі із сніжинок.
13. СВЯТКОВІ ПЕРЕТВОРЕННЯ	Ритм у мистецтві (продовження). СКМ: руханка «Танці-зігріванці» (фізкультхвилинка). ХТД: «Пісня сніговиків», музика і слова Н. Рубальської.	Розбіл та затемнення кольорів. Повторення правил розміщення об'єктів на аркуші. СОМ: К. Головін. Зимова дорога; Ю. Пацан. Зима. ХТД: Вправа: затемнення та розбіл синього кольору. Колективна робота. Створення композиції «Танок сніговиків». Гра: продовження історії Барвика про сніговичка.
14. ЗИМОВІ СВЯТА	Зимові свята в мистецтві. СММ: Дж. Л. П'єрпонт. Jingle Bells (Дзвіночки дзвенять). ХТД: «Святий Миколай», музика А. Олейнікової, слова В. Чайковської.	Зимові свята в мистецтві. СОМ: Р.Дункан. «Новий рік». ХТД: «Новорічна ялинка» (гуаш, пальчикові відбитки).
15. РАДІЙТЕ! СВЯТО ЙДЕ!	Колядки, щедрівки. Пісні з інструментальним супроводом та без нього. СОМ: І. Горобчук. Вертеп. СММ: Колядка «Бог ся рождає!». ХТД: колядка «Радуйтеся, люди!».	Вітальна листівка. СОМ: С. Гординський. Різдвяні листівки. ХТД: Варіант 1. Створення вітальної листівки «Різдвяна зірка» (матеріали за вибором). Варіант 2. «Різдвяне янголятко» (відбитки долоньок, домальовування фарбами).
УЗАГАЛЬНЕННЯ. ПЕРЕВІРЯЄМО СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ (Завдання Лясольки. Завдання Барвика. Завдання Лясольки та Барвика.		

Гонтова Л. В. Інтегративний урок з мистецтва в контексті художньої культури: формуємо соціокультурну компетентність школяра. (Закінчення. Початок на с. 30)

REFERENCES

1. Nova ukrainska shkola. Kontseptualni zasady reformuvannya serednoi shkoly [New Ukrainian School. Conceptual principles of reforming secondary school]. (2016). Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>

2. Butkevich, L. M. (2008). *Istoriia ornamenta* [History of ornament]. Moscow: Gumanitarnyi izdatelskii tsentr VLADOS.

3. Ilchenko, V., & Guz, K. (2003). *Obrazovatelnaia model «Logika prirody». Tekhnologiiia integratsii soderzhaniia estestvennonauchnogo obrazovaniia* [Educational model "Logic of nature". The technology of integration of the content of natural science

education]. Moscow: Narodnoe obrazovanie. Shkolnye tekhnologii.

4. Haidamaka, O. V. (2018). *Vyvchennia mystetstva v osnovnii i starshii shkoli u 2018/2019 navchalnomu rotsi* [Study of art in main and high school in the 2018/2019 academic year]. *Mystetstvo ta Osvita*, 2 (88), 27-30.

5. Horbachova, I. *Storinky ukrainskoho modernu. Istoriia ta suchasnist* [The pages of the Ukrainian modernist. History and the present]. Retrieved from <http://mau-nau.org.ua/>

6. Masol, L. M. (2017). *Mystetstvo: pidruchnyk dlia 9 klasu* [Art: Textbook for 9th Grade]. Kyiv: Vydavnychi dim «Osvita».

7. Prošina, O. V. (2007). *Tekhnologiiu intehrovanoho*

vykladannia predmetiv «Mystetstvo» ta «Khudozhnia kultura» v zahalnoosvitnii shkoli [Technologies of integrated teaching of subjects "Art" and "Art culture" in secondary school]. Luhansk: SPD Rieznykov V.S.

8. Cherkasova, E. T. (2014). *Arkhitekturno-prostranstvennye osobennosti gorodskoi zastroiki epokhi moderna na primere tsentralnogo istoricheskogo areala Kharkova i tendentsii ee sokhraneniia* [Architectural-spatial features of urban development of the modern era by the example of the central historical area of Kharkov and the tendency of its preservation]. In *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia*: Vol. 35 (pp.118-127).

Стаття надійшла до редакції 17.07.2018 р.